

Handwritten signature or mark in the top right corner.

ကျိုပ်ဆွိပ်မည့်ကျိာဘင်ရတ်ထင်

အသင် ချင်ဟံသာဝတီ

Handwritten notes in Burmese script, including the word 'အသင်' and '(ခေတ္တခါ)'. There is also a signature-like scribble.

တုံကျော်ဂုဏ်မည့် မင်ဖြူ-အံ-ဝါ

၁၃၅၈-သွင်၊ ဂိတုမင် (၁)စွက်

- ညးမချူပထောံ ● ဘဒ္ဒန္တ ပါလိတ
(ဘာတိုက်တို့၊ ကွာန်ကွာဝဏ်)
- ညးမပိတ် ● ဘဒ္ဒန္တ သိဃံ
(ဘာကွင်ထင်၊ ချင်မတ်မလို)

ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း

ဝင်ကိုက်ညှိပ်မည် ကျောန်ဖွံ့လစ် ထဘင် မာ်မွဲစွက်

- သဘင် မာ်မွဲစွက် တုဲ ဝိကျမည် ပို
ကျောန်ဖွံ့မင် လျာ်ပွဲ၊ ဆတ်ကျာ် န
ကိုက်ညှိပ်မည် ဝိမျိုင် ထပ်တု ကျောန်ဖွံ့
လစ် ပုတ္တုဲခွိုင် ကျောန်ဝါဒုာ်ထံ မွဲကိုင်
ကျာ်ဆိုတ်ထု၊ သူကီဝံတီ ပရုပရာညးတံ
မွဲခမောန် ဟေင် ချူပြိုင် ဣန်ထွး ပွဲ
(သဘင်ရတ်ထပ်) တုဲဝိကျမည် မေင်
မသုန်စှော(၅၀)သွံ မသုန်စှော (၅၀)
ဝါ ပွဲရောင်၊ ■

ထဘင် မာ်မွဲစွက် ● ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း
(ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း)
ထဘင် မာ်မွဲစွက် ● ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း
(ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း ဝိသုဒ္ဓိသင်တန်း)

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးစိုးဝင်း
နာမည် (ခ) နာမိုက်ရတ်

Handwritten text in a cursive script, likely Armenian, located at the bottom of the page. The text is faint and difficult to decipher, but appears to be a signature or a date.

ကျွန်တော်ကုသလ

ပဲ့သက္ကရာဇ်၂၃၁-သွင်၊
ဂိတုပုတ် (၉)စွက် တဲ့စန် နှိမ့်။

● ကျွန်တော်ကုသလ။ ပဲ့သက္ကရာဇ်၂၃၁-သွင်၊ ဂိတုပုတ်
ဒွိတ်စွက် တဲ့စန် နှိမ့်။ ယုမိ- မိအိုင်၊ ယုမ- နဲယဲဒုက်၊
ကောဒေဝမိဉ် နွံထွာ၊ ဩ၊ ဓါ+မြမထုန်၊ ယုညး(မံဝေန်) နှိကောန်
မရနုတ်ကိုပန်ရ၊ (မဏာနဲဇာတ်တံဉ် လေစန်စံအိုတ်ရောင်)၊ (ဇာတ်
ဋ္ဌာန်ဒွင် ဣဒွိဉ် ကွာန်ယိုက်။)

အခိုင် ကတ်ဧကန်ပညာ ကိုဒွိထပိုဒေဝီ

မံဝေန်ဉ် နုသက္ကရာဇ်၂၃၁-သွင်၊ ဝံအာယုတ်ဉ်သွင်ထဲ
မိင်ဘာ ပဲ့အာတု နာဠာဂိရိ ကွန်အင်ကွံ ဘာ ပဗ္ဗထမင်ဇာရာမ
ဘာတင်ကွံရ၊ ကာလ ဝံအာယုတ်ဉ်ထဲသွင် ၁၂၀၇-သွင်ဉ် သွထပို
ပဲ့ဘာဉ်ထဲ အာဥပဇ္ဇာယ်ကိုလင်ယု(ထပိုကုသလ)ရောင်၊ ကျွန်တော်
ညာဏိဿရ နှိအာဥပဇ္ဇာယ်ရ။

ပဲ့သက္ကရာဇ်၂၃၁-သွင်၊ ဂိတုပုတ် နှိမိမင်ဉ် ထပို
ကုသလ ဝံအာယုတ် ဓါဉ်ဘာသွင်ထဲ မိမဓါ သွဇာတ်နှိ နှိဒွိဘာဠာ
ကွန်ဝါဠာတ် အာတု နာဠာဂိရိ နှိဥပဇ္ဇာယ်ရောင်။

ဒွဲသွဇာတ်မိဉ်တံဉ်- ကွန်ယိုက် ဘာတင်ကွံ မိဉ်၊ ဘာ
ဆာင်ကွာင် ကွန်ကံပုင် ဓါဉ်၊ ထဲဉ် ပြိုင်တိုန်အာ ချင်လျှင်
ဘာဇယုတာယေ ဓါဉ်ဘာမဲ့ (၂၁)ဉ်၊ ပဲ့ဘာကျွန်ဩမည် အရင်
ဗဟာန် ဓါဉ်သုန် (၂၅)ဉ်၊ ပဲ့သက္ကရာဇ်၂၃၁-သွင်ဉ် ဣန်
ဘာကျွန်ဩမည်ထဲ နဲကုသလ နှိကျွန်တော် ဝိုင် (၂၅) ဉ်ရောင်။

စိုတ်ခါတ် ကိုပရေင်စကူ- ကျင်စွော် ကုသလ၌ စိုတ်ခါတ်
ဆာန်ဂကုမည့် စွောန်ထွး ဟံ့အိုတ်တုံ ဟိုတုံ ချူကျော် ဖြေပရေင်
စန်ခတ် ချီဂရင် စိုကိုအာကျင် ဟံ့မာန်ရ၊ သွက်ဂကုမည့် ဝံ့ပွးတိတ်
နူဘဝဒိုက်ညး၌ အလိုဇကု အာတံ့ဟိုထွး အာဝတပုတြ ခုင်ခိုက်
ချိုတ်ချိုတ်ဂျိးဂျိး ဝံင်ဝံင်ညွာညွာရောင်။

ဟိုတ်၌ရ ပွဲသက္ကရာဇ်၂၃၄၁ - သွာံ၌ ကလောင်စ'အာ
ကွာန်ယိုက် သွခတ် ပွဲဘာတစ်ကွ'ဝိတ်တုံ၊ ၁၃၄၄-သွာံ ဝံ့အာယုက်
ခါမ်လုပ်ထ၌၁၅၁ပန် (၇၄), ဝံ့မသုန်၁၅၁ပန် (၅၄) ၌ ဝိတုမာ်
ပန်မံင် အခိုင်ခေါင်တုံ မွဲနာဒို ကလောင်၌ စ'အာသွပ်ရောင်။ ■

ဝိသုဒ္ဓိတရီဒိုဝ ဝတ္ထုပရိဝေဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိ

မူလသုတ်ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိ-ဝေဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိ
ပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ

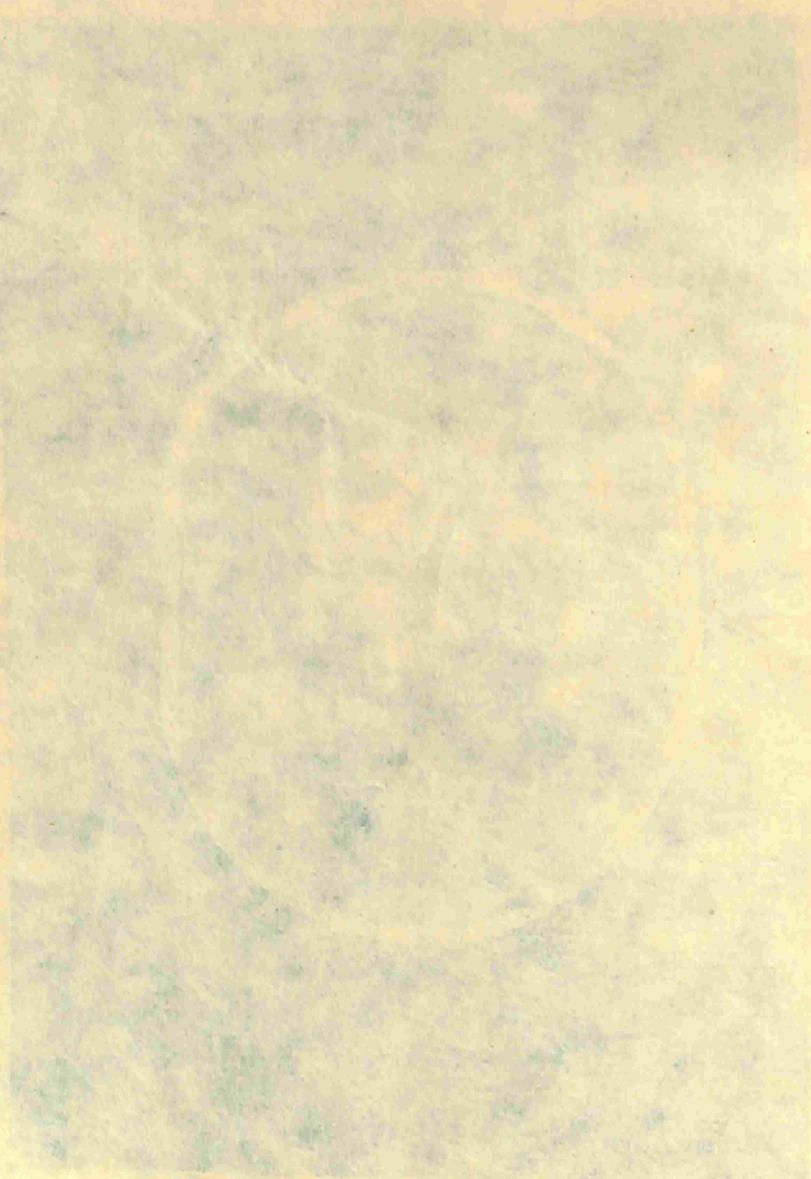
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ

ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ
ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ ဝိသုဒ္ဓိပဒေသနာ

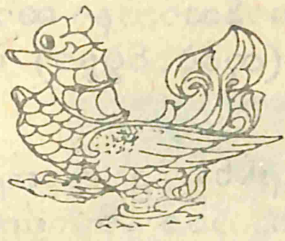

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးကျော်စွာ
...သဘင်မင်္ဂလာ
ကျော်စွာအောင်အောင်

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՈՆՍՏԱՆՍՆՈՒԼԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿՈՐԵԿՏՈՐԱՏՈՐԱՏՈՐԻ
ԿՈՐԵԿՏՈՐԱՏՈՐԱՏՈՐԻ

ကျိုက်ဆွိပ်မည် နဲထပ်အး

ပဲသက္ကရာဇ် ၁၂၄၉-သွင်၊
ဂိတုဘတ် (၉) စွက် တဲ့မြဲပတိ နှိမ့်ဟ်။

● ကျိုက်ဆွိပ်မည် နဲထပ်အး။ ။ပဲသက္ကရာဇ် ၁၂၄၉-သွင်၊ ဂိတု
ဘတ် နှိမ့်စွက် တဲ့မြဲပတိ နှိမ့်ဟ်။ ယုမ- နဲထဲသျှိသာ၊ (ယုမိ
ကော်ဟံဒးမဲ့ရ) ကောန်မဲ့မိ မဲ့အပါ နွံပန်၊ တြိမိ+မြိမိ၊ ကောန်
ဇော် ညးမြ မှုယု မိဏး။ ထု ဒး နဲထပ်အး၊ မိဖြိုင်၊ နဲထဲအး၊
နဲထပ်အး၌ နှိကောန်တြိဇော်ရောင်။ (ဇာတိ ကွာနဲကွာဝက်)

ပွင် နဲထပ်အး။ ပွင်ကွာ၌ မိစိုင်ခေန်၊ ဝံကောန်ဇာတ်ပိ၊
တြိမဲ့+မြိမိ၊ လွဟ်ဝံ ကောန်ဇာတ်ကွာ၌ သျှိမိုင်ညးမြိ မိရ၊
ပွင်ကွာ မြိုင်စ'အာထု ကလောင်ဇော်ဒဲတို့ မွဲဝါပုန်၌ ယုသက္ကညး
မိဒုဂ်ယံလှ၊ ဝံကောန်ဇာတ် မသုန်၊ တြိမဲ့+မြိမိ၊ ညးမြိ'ပနဲသျှိ
မိုင် စိုကိုလွဟ်ဏီရ၊ ကောန်တြိ ကွာကို ကြ လောနဲစ'အာ
အိုတ်ရောင်။

ခင်ယု၊ ဒကာကျာ်။ ။နဲထပ်အး၌ ယော ယိုက်ဂွေင်လပ်
ဂလောင် သာသနာ၊ ပရေင်ဘာသာ ဂကူမည်၊ ယော ကျောခန်ဒိုင်
ကောင်ကော သွက်ဂယိုင်လမ္မီ ဣဒိုဟံမဲ့ထု၊ ပဲသက္ကရာဇ် ၁၃၀၄-သွင်၌
ခင်ကော်တာလျိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ကျာ်ဖြာ ကျာ်တို့ ဟံပွ'ဝင်ကာ ကုသို
ကတိုကျောန်အာဂတ ပုတြ သိုစိုတ် သိုစရိတ်ရ။

ပဲကာလ ဇော်ကောန်ခရီ ပဲကွာန်ဝါဒေတ်တေံ ညးပိန်ထွေး
ပျော်ဂလာန် သွက်ဝံပစုတ်သန္တိ မာ်မဲ့စွက် ဒးကျောန်မိ၌ တုဂကူ
မည်ထေက်ရောင်၌ ထွေးဟိုတ် သက္ကရာဇ်သိုင်အိန် ဟန်၌ ဟံသာ
ဝတီ သက္ကရာဇ်သာသနာ ၁၁၁၆-သွင်၊ ဣဋ္ဌသက္ကရာဇ် တတီယ
မရိစ္ဆေဒ ၅၀၄-သွင်၊ ဂိတုမာ် မဲ့စွက် တဲ့စနဲ ထု၊ ဂုဏ်ဒကာကျာ်

နဲဝဲထီၣ်အးဟေင်ရေၣ်၊ ဖိတ်ဓါတ် ဆာန်ဝဲကူ ဆာန်သာသနာ ဆာန်
အာဲတွဲ ချင်မိက်မ ပေင်ကျိဟ်မံင်ထုဲ နှညး (လုင်ပွဲဝင်မွဲဒွဲ) ပါ
ထေံ ဟံ့အပ် ဟံ့ဝပ်ရေၣ်။

ဟိုတ်ၣ်ရ ခဏ်ကျာ် နဲဝဲထီၣ်အးၣ် နှညးမင်မွဲ ဥပဏာကျာ်
ကျာ်ဖြာ ကျာ်တွဲ ပွဲကွာနဲကွာဝက်၊ နှညးဆဏ်ကိုဝင် မင်မွဲစွေက်၊
နှညးညွေက်လဝသဒ္ဓါ ပွဲင်မွဲအာယုက် ခုင်ယု၊ ခဏ်ကျာ် ဖိတ်
ဓါ်ဇှော (၂၀)သွံ နှထုဲ၊ ပွဲသက္ကရာဇ် ၁၃၂၄-သွံ၊ စွဲအာယုက်
ထၣ်ဇုသုန် (၇၅)သွံ၊ ဝိတုၣ် ကြံစွေက် (တုဲသဘင် ကျာ်တွဲ) ၣ်
ကလဲလောန် စ'အာပုန်ရေၣ်။ ■

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးဘဦး
သဘင်မာ်မွဲစွက်
နဲထဝ်အး

ကျိုက်ဆွိပ်မည်နဲ့ပျင်

ပွဲသက္ကရာဇ် ၁၂၄၉-သွား၊
ဂိတုစဲ (၁၃) မံက် တဲ့သိုသင် နှိမ့်ဟ်။

● ကျိုက်ဆွိပ်မည် နဲ့ပျင်။ ။ပွဲသက္ကရာဇ် ၁၂၄၉-သွား၊ ဂိတုစဲ
စွမ် (၁၃)မံက်၊ တဲ့သိုသင် နှိမ့်ဟ်၊ ယု၊မ- နဲ့ပဲဒ်၊ (ယု၊မိညး
ကောတ်ဟံးဒဲး) ကောဒေံညး နှိမ့်ဟ်၊ ပွေဝပ်ပန်ဂှ် နဲ့ပျင် ဇောန်
ဟာ၊ နဲ့ဟာ၊ ဒေံဟာ၊ ကောတ်ဟံးဒဲးပုန်ရ၊ ကောဒေံညး နှိမ့်ဟ်
တြါမုမ်၊ မြဲမုမ်လေဝ် သမ္ပိ ဟံးဒဲးရ။ (ဇာတ် ကွာန်ကွာဝက်)

ပွဲသက္ကရာဇ် မိနိတ် ဂးယု၊ရ၊ကောန်ဇာတ်ညးတံ နှိကောန်
တြါမုမ်ရ၊ ညးတံဂှ် နှိရဲသွာကလောန် ဝါပုတဲ ဂယိုင်အာလမျီု
နကို သမ္ပာဇီဝ-ရ၊ အဒိင် နှိဒကာကျါလေဝ်နှိ၊ အဒိင် ကောန်က
လောန် ပရေင်ချင်ကွာန်၊ ပရေင်ဆာန်ဂကုလေဝ် ကောန်ကွေံကွေံရ။

စိုတ်ဓါတ်ဆာန်ဂကု၊ ဆာန်သာသနာ၊ ဆာန်အဲတုဲ ချင်မိ
တိမဂှ် တုင်သွဟ်ကို ပုဂ္ဂိုအာဇာနဲတံရ၊ စိုတ်သွဒိုက် ဂကုညးတူဟ
ဟံမဲ့တုဲ ဂုဲဂုဲင် ဂစာနရုန်ခဲ စိုက်အာကျင်ဟံမာန်ရ၊ ပရေင်သိုဋ္ဌာန်
လေဝ် ယိုက်ဂှေင်၊ ပရေင်ဂကု ကိုသဓသနာလေဝ် ရေင်တုဲ ခုင်
ခိုက် ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် ဂံင်ဂံင်ညွာညွာထုဲ (လုပ်မဲ့ဝင်မဲ့ဒဲးကို)
ရောဏ်။

ဟိုတ်နှိရ ကျိုက်ဆွိပ်မည် ကောန်ပဒ်လင်သဘင် မာ်မဲ့စွေက်
ညိုင်ရိတုကွေက် ဂိတုစွေက် လျးပုဂ္ဂိုတ်အိုတ်အာကို၊ နဲ့ပျင်လေဝ်
အလုံမဲ့သိုဋ္ဌာန် ကျပွာနသွိုင်ဂစိုတ် လောနဲစံအာအိုတ်တုဲ၊ လွဟ်ဂံ
သေံမံင်ကောန်တြါ ကပ္ပိလင်မဲ့တုင်ရောဏ်။ ■

ကျိုပ်ဆွိပ်မည် နဲဆာန်မည်

ပဲသတ္တရာဇ်ချင် ၁၂၇၀-သွံ၊

ဂိတုကထိုန် (၁၃) မိက် တဲအငှာ နှိမ္မိတ်။

- ကျိုပ်ဆွိပ် ပရေင် ချင်ကွာန် နဲဆာန်မည်။ ။ ပဲသတ္တရာဇ် ၁၂၇၀-သွံ၊ ဂိတုကထိုန် နှိပ်(၁၃)မိက် တဲအငှာ နှိမ္မိတ်။ မအံက်- နဲကံင်၊ မိအံက်- မိဇုယာ၊ ကောန်ဇာတ် နှိပ်နဲ နဲထောန်စိင်၊ နဲစိင်လောန်၊ နဲအတိင်၊ နဲဆာန်မည်။ (လောန်စ'အာအိုတ်ရ) (ဇာတ် ကွာန်ကွာဝက်)

ဘဝသိုဋ္ဌာန် ကိုဘဝခွီ

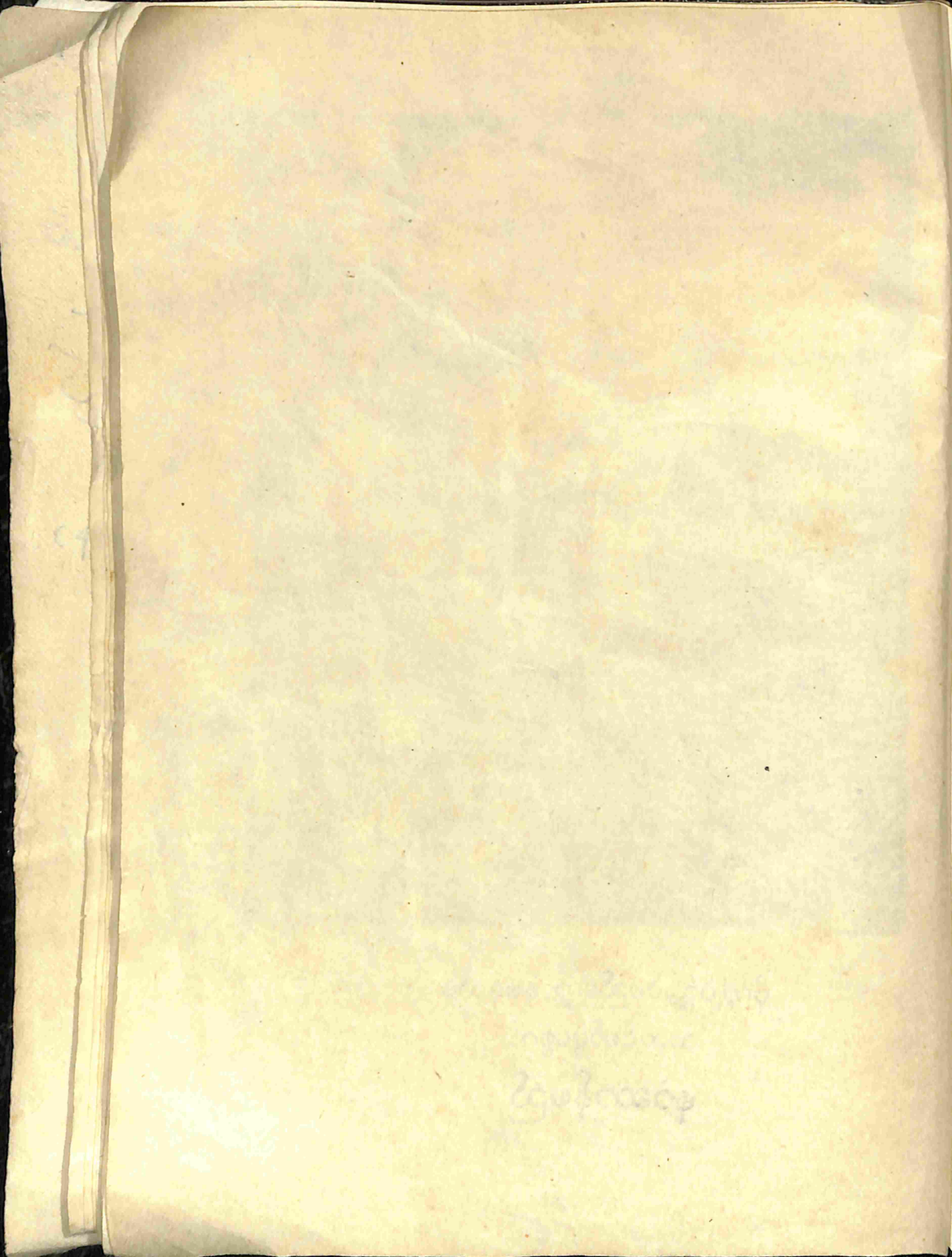
နဲဆာန်မည် ငှ် နှိပ်ပိုဘာလို သွံလို ကေတ်ဟံး မွဲတဲ၊ စိုပ်အခိင် ဂွဲပွဲသိုဋ္ဌာန်ရ၊ နှေဒွဲကိုသွတ်မြဲ ရဲကွာန်သေ ပလိုတ် ကွာန်ကွာဝက်တဲ ယုသတ္တညး မိယျောတ် ဝးယုရ၊ ပံင်ဂွဲညးသွံ မွတ်မူစိသွံရော ဟိုဋ္ဌ် ဗက်ဂွဲသွာန်ဇာန် ဝလောန်သွတ် ဟံမိက်တိုန် ရ၊ ကောန်ဇာတ် နှိပ်မွဲ မွဲကြဲဋ္ဌ် ပွဲင်ဇုတေံ ပြိုင်စ'အာ ဘဝပရ လိုက်တဲ၊ နဲဆာန်မည် ထေံသိုဋ္ဌာန် လုပ်ကျင် ဂွဲင်ဇာန်ကျန် နှိအာခွီ ပဲဘာတိုက်တို့ ကျင်ဇော်အာစာတု စန္ဒောဘာသ နှိအာစာ ဥပဇ္ဈာယ်ရ။

ကတ်ဇောန်လိက် ပဲဇရေင်အာစာတု ဂှိုင်ကိုသွံတဲ၊ မွဲကြဲ တိုန်ကတ်မညာ ဘာသာဗွာ ပဲချင်အဝ မွဲမလံရေင်၊ အာဂွဲ ကတ်မညာ ချိုက်ပေင်ကိုရ ဝးသင်ဋ္ဌ်တဲ ထလေင်ဇော်ကျင် နူချင် အဝ ဝဗဆို ကျင်ဇော်ကုသလ လုပ်သွဒတ် ပဲဘာမည် (ဗြိပ်ဇေံ) ဘာယျတာယျေ - ချင်လှိုင်၊ နှိင်ကရော် ကျင်ဇော်ကုသလ ဂှိုင် ကိုသွံပယာံမလံရ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးစိန်လှိုင်
သဘင်မော်မိုးစွေ
နဲဆာန်မည်

ကတ်ပြောန် ပညာလောကီ လောကုတ္တိရ ဒိုက်ပေင်အာ အဝိုင်ဝိုက်ထဲ (ဟိုတ်နူ ဝံ့ဒဲါဒလဲ ကိုညးဆာန်ဂကူ ပူဂိုလ်တီဝင် ဂကူစိ) နဲဆာန်မည် ကလေင်ဂတးကိုဝဲ လပါပရေင်ချင်ကွာန်၊ ပရေင်ဆာန်ဂကူမည် ဆိန်န ပေင်ကျိဟ်ဒိုင်ရောင်။

ပံက်လစ်ဂကောံမည် ကောန်ချင်အရင်

ဂကူမည်ပိုင် နှိဂကူတောင်ဒတောင် သိုင်ဇကရာဇ နွံကျင်ကို ပြာသာဒ်ကိုဝဲ ဖွာန်နန်ထပ် ဝဲမလံထဲ ဒးကလေင်ကေတ်အဲတွဲတဲ ၃၇၈ ကုန် နဲဆာန်မည် ညာတ်ကေတ် ဝဲမကူးဖူးရ၊ အတိုင်ရန်တို့ သွက်ဝံ့ဒက် ဖွန်ချင်မည် ဝဲမသူးပူးမာန် စွဲဝဲဝိုင်ဒုန် ဂစာန်ရန်ခ တိတ်နူပးဒွက်ရ။

ညးဆာန်ဂကူမည် ဂမိုင် လညာတ်တုပ်၊ ရန်တုံတုပ်ထဲ၊ ပွဲ သက္ကရာဇ ၁၃၀၇-သွာံ၊ ဂိတုကထိုန် မသုန်မံက်၊ (၁၉၄၆)၌ ပံက် လစ် (ဂကောံမည် ကောန်ချင်အရင်) စွံဟန်လစ် ဌာနဂဥျင် ပွဲ ဘာယျထာယျေ-ရ၊ ကျင်ဖွော် ကုသလင်္ဂ နာယက၊ အွာဖဝဲချိုင်ဂ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နဲမည်ဆာန် ဂ် ညးရေင်တုင်စို၊ နဲဆာန်မည်ဂ် ညးတြီး ဝါဒ နကိုဘဝခွီ ရ၊ ဂကောံမည် ကောန်ချင်အရင်ဝံ နူဌာန ဂဥျင် တေံ ဖွဲပရေင်စန်ကေ် ဗက်ပံက်လစ်ဂကောံ ဖွာင်ချင်၊ ဖွာင်ကွာန် မည်ဂမိုင်ထဲ ဖြဟတ်ပရေင်ချင်ကွာန် ဖွော်ကွေံကွေံရ။

ပရေင်စန်ခက် ကို ပရေင်ချီဂရာင်ဂ် ဒိုက်ကောန်အာ နကို ဖြဟတ် ဂကောံထတ်စောံသွာတ်မြိတ် ဟိုတွံသောင်ကလးထွေးစိုတ် ဓါတ်ဆာန်ဂကူကွေံကွေံထဲ ကောန်ဂကူမည်တံ မတ်ထွေး ညာတ် ကူးတိုန်ဒုဟ်ဘဝဒိုက်အိုတ်ရောင်။

ဘဝ နဲဆာန်မည် ကိုသဘင်သီကို ကွာန်ကွာဝက်

သွက်ဝံ့ဒဲမံက်ရုပ်ရဲချင်မည် ပွဲသွေင်ထဲ၊ ပွဲသက္ကရာဇ ၁၃၀၉- သွာံ၊ ဂိတုဘတ် ဒွိတ်မံက် တဲအိုတ်ဂ် နူဂကောံမည် ကောန်ချင် အရင် သွက်ဝံ့ဒဲထဲ ကောန်ဗဒ် သဘင်သီကိုဖွော် ပွဲကွာန်ကွာဝက်

ဒုတိယအကြောင်းလိက်မှာ ပို၍ခါတုရ၊ နုဉ်လျှင်တော်၍ ကျော်စွော်
ကုသလ၊ နှဲဆာန်မည်၊ အာဖစ်ချိန်၌ ကို၍ညို၍ ဆာန်ဂကူ
ဂမ္ဘိုင် ဖြေကု၍ ကွာနကွာဝတ် လုပ်ဆောင်ဒုတိယန သတင်သီကို
ပွဲရောင်။

နဂဏာန်မည် ကောန်ဉာဏ်အရင် သွတ်ဝတ်သွတ်ပွဲဝမ္ဘိုင် ခုင်
တု၍သု၍ ကိုယ့် ကိုယ့် ကုကို၍ညို၍မည် ဝမ္ဘိုင် ပွဲ မါင်ဝှဲဝလော
ပွဲ၍ကွာန်ထဲ ကော်ကု၍ဘာတိုက်ထို ပွဲကုန်ကွာရ၊ လုပ်သွတ်ကို
ကျော်စွော်အာကု စန္ဒောသာသ ထို ကျော်စွော်ကုသလ ကို နှဲဆာန်
မည် ဖူနီ တန်ပွဲဘာတိုက်ထိုရ၊ ဥက္ကဋ္ဌ အာဖစ်ချိန်ကို ဖော်သွားတံ၍
အာဖစ်ထံ ပွဲသို့ အာဖစ်စိန် (နှဲမိုက်ရတ်)ထု ညားတုသို့ ခုင်ကွဲ
အဲသွား မိပ်မိပ်ဖြစ်ဖြိုင်ရ။

ညားတံ ဖြေကု၍နုဉ်၍ ဌာနိင်ဝယား မိုက်ဒွာန်နာဉီ မိုက်ကွာန်
ကွာဝတ်ထဲ ပွဲဝဗဆို ကို၍ညို၍မည် မိပ်မိုက် ဖွဲအောန် လားလားရ၊
(ညားချူလိက်ပွဲ ဌာနိင်ထို ပွဲဘာတိုက်ထုထဲ ပွဲဆိုပွဲညာတ် ပွဲပစ္စည်း
သဒ္ဓါလင် ကလောနုတံ၍ရောင်။)

နကွာန်ပုတေန်နှဲအံင်ထောန် (ဖွဲကြဲ၍ဥက္ကဋ္ဌ ဖော်ပုကြဲဉာဏ်မန်)
ကွာန်ကွာဝတ်၍ နှဲထပ်အား၊ နှဲပျုဉ်၊ နှဲဖစ်စိန် (ခ) နှဲမိုက်ရတ်
မိုက်ကို၍ညို၍ဝမ္ဘိုင်တံ၍ ပါလုပ် ပွဲသတင်သီကိုစွော်ထု ဖျေတင်
သွတ်သွတ် အာဖစ်အခေါင်မည်၊ အာတ်ဉာဏ်မည် ထွားဆန္ဒ ကရေ
ကညာန်တိုန်အိုတ်ရ၊ ကြဲကြဲမြဲမြဲဝမ္ဘိုင် ပချီဇိဝပစိတ် ကော်
ပရဲအောန်ဂကူ ပွဲသွားထဲ ပွဲဖြဟတ်ပွဲမလောန်ရ၊ (မိုက်မှူးဖန်တံ
ကု၍ကောန်ရေ ကိုဖြဟတ်၍ ပို၍ကိုဖက်ရ)။

ဘဝ နှဲဆာန်မည် ကိုပရေဉာဏ်ကွာန်

ကို၍ညို၍မည်ပွဲ၊ ကောန်ဒိုင်ပရေဉာဏ်ကွာန် (ဝှဲဉာဏ်ကျော်)
နကိုဘဝဉီ ပွဲလဲထု၊ ကြဲတံ၍ ရှာတိတ်အာရ၊ ခုင်လင်ယု၊ ခရ်

နဲဆာန်မည်တဲ့ အတိုင် ကသပ်ကျင်စွာ ကုသလေ့ လုပ်ကွောန်
ဇာလောန် ပရေင်ချင်ကွာန် ဖွဲဂကောန်မည် ကောန်ချင်အရင် နဲဒ်
ညးရေင်တုင်ဖို ဖွဲအလန် မရနက်ကိုစါဝါ သွာ်တီကောတ်မာန်ရ။
(နဲမည်သာနဲ လောန်စံ အာတဲ့ ဒးအလန် နဲဆာန်မည်ရ။)

ပဲသတ္တရာဇ် ၁၃၀၉-သွာ်၊ ဂိတုကထိန် ပန်စွေက်၊ ကာလ
ကွောန်ပဒ်သဘင်သီတီဇွေက် ဖွဲကွာန်ဝါဒေတ် ဣဒိုင်၊ သွက်ဝံ
ပစွတ်သန္တိ တဲဂကုမည် ဂိတုမာန် ဖွဲစွေက်၌ နဲဆာန်မည် နှညးရေင်
တုင်ဖို စကောန်ရ။ ကျင်စွာကုသလေ့ နှနာယက၊ အာပပ်ချိုင်
၌ နှညးဣဒိုင်၊ နဲပင်အိုင် ကွာန်ဝါဒေတ်၌ နှသဘာပတိဇွေက်။
(ဒဲကောန် ဖွဲရပ်ပေါရပ်ဂမျိုင် ဝယိုင် ဝံဂိုင်သန္တိလပ်ရ။)

အာယုက်လောန် ပံင်ရိုင် ဝဲပွံင်တို့ပုန်

နဲဆာန်မည်၌ ဖျေဇိုင်ပရေင်ချင်ကွာန် ဖွဲလျင်ကွာအိုတ်တဲ့
မွဲကြ ဝိုင်ကွာန် ကွာဝက်ကြတဲ ဆက်ဂါမ်ဝိုင်အာ ကွာန်ပု ပုန်ရ။
သွက်ဝံပုန်သိုဗွာန် ပက်ဝဲရဲခိတ်ခါန်ဣတေပုန်၌ (ယောကောန်ဒိုင်
ပရေင်ချင်ကွာန်) အာဆိုညးတ်ဒး ဝုတ်ဇွေက် ရဲကွာန်ပု မှုယု
“မိပိုအ် - ဝုပိုင်ပိုအ်” နှအာဒဲ ခိုတ်ခိုတ်ခိုတ်ခိုတ် ဗွဖျိုင် ခိုင်
ကွဲမိပ်မိပ်ရ။ ဆဂး၌ ညး အာယုက်အိုတ် အဲအာယုက်လောန်
ကောန်ဇာတ်မွဲဒေတ် ဟံမွဲတဲ့ ဇိုင်ဝေတ်တဲပိုတ်ဒိုင်ရောင်။

ဘဝ နဲဆာန်မည် ကိုပေါပတိုက် ရင်လွဟ်

ကိုဒိုင်ညိဗ် ပရေင်ချင်ကွာန် နဲဆာန်မည်၌ နူသတ္တရာဇ်ချင်
၁၃၀၆-၇-သွာ်ဇတဲ ကောန်မိင်ကလောန် ပရေင်ချင်ကွာန် (ဝဲ
ချာန်ကျင်) နဲကိုဘဝခွီ မွဲကြ တဝခေ၌ သွဟ်ကိုသွာပ် ကိုလေပ်
စိုပ်သက်သက်အလို အသီဗွာ သခေန်နဲ ဝဲ ၁၃၀၉-သွာ် နဲဆာန်မည်
ကိုပွံင်တို့ ဒ်တိတ်ဂြိုင်တဲ့ ပှးအာဘယ် အလိုအသီဗွာတ်ရ။ (ပဲအခိုင်
၌ နူကွာန်မည် မွဲမဂြိုင် ဒ်တိတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ။)

ကျောန်ကလေးပရေင်ချင်ကွာန် ပွဲသွောင်ဖိုတ် - ဗက်၊
ဗက်ထဒေဒင်ပန်၊ ဗက်ဂြိုက်သိုစာတ် ဗေက်သမ္မာတ် ခုတ်ဒက်ထု
သွက်ဝံ့ဗူးလမျို၍ ဒါဇူဒို ပွဲဂြိုက်ရ၊ ဝကောံမည် ကောန်ချ၊ အရင်တံ၍
ဗွဲမဂြိုက်ဝှင် ဒါဒဲတိတ်ဂြိုက်အိုတ်ရ၊ စိုမ်ဂြိုက်ဇော်တေံထု လုပ်ဝကောံ
(ဗော်ပုတြချင်မန်)ပုန်၍ နဲဆာန်မည် ဒွဲညးအုပ်ကာ နာနာ ဝှို၍
ဗွဲသွာံ၍ဗြိရ၊ ဒုင်ခဒိုက်သူးလမျို သွက်ဝကူ ဗွဲမဂ်ဝှ်ညွာထု ဖျေလပ်
ဖိုတ် ဒက်ဟန်ချင်မည် မှုကိုအဝို “သမ္မတ တို့ရးချင်မည်”ရောင်။

ရန်တံ့ ဟံ့စိုက်ကွာင် လုပ်ကွာင်ဖျေသွတ်

ရမျာင်သခေန်နု ခိုက်ဗစိုက်ကတောပ် ဗော်ပုတြ ချင်မန် ထု
ပွဲသက္ကရာဇ် ၁၃၂၀-သွာံ သွတ်နူဂိတု ခုတီယဒုဂ်နု မသုန်တြမံက်
အလံ့ဗော်မွဲ လွှတ်ကောန်ပွာန်မည် ဝှို၍ (ဗွဲလို့ ပြင်ပြင်) ရပ်ထွင်
ကွဲနင်သိုလွတ်ဝတောင်ခေတ် လုပ်ကေတ်အခေါင် “ဒီမင်ကရေသီ”
ကွာင်ဖျေလွတ် ပွဲချင်မတ်မလို ဒွဲဝါ(မင်အခါ) အိုတ်ရ၊ ဖွေဟ်
ပြဟ် ဒွဲကြာန် ညှာတ်ကေတ် ဟံ့မာန်ထု လုပ်ကျောန် ကလေးန် ပွဲ
သွောင်မိင်မိင်ကွာရောင်။

စိုက်အခိုင်ဟံ့ပါ ရဲမဲအမတ် စူးဂကူမည်

ဗောရပ်လပ် ကလေးန် ပရေင် ချင်ကွာန်၍ ပွဲသက္ကရာဇ်
၁၃၂၁-သွာံ၊ သွတ်နူဂိတုမန် ဗွဲမံက်ထု ရဲမဲအမတ် အလံ့တို့ရး
ချင်မွဲရ၊ နဲဆာန်မည် လုပ်ပွဲမဲ ပွဲချင်မတ်မလို ဗိုပြင် ဟံ့ဇော်
သွောင် (မည်ဆာန်မည်အောန် ဟံ့ကိုမဲကူမည်)ထု ကျိုတ်အာ
ဂြိုက်ကွေံကွေံရ၊ သွက်ဝံ့တီဗြဟတ်မည် ဆာန်မည်ထု တီကျိုတ်
ဖအိုတ်တြန် ဒါပွဲမဲ အမတ်စူးဂကူမည်ပိုရောင်။

ဒပ်ပွာန် သီအဝိုအလိုဇကု ဣတေံ ဒါဒင်ခုတ်ထိုင်ဒက်

ညးဆာန်ဂကူ နဲဆာန်မည်၍ ဗောကေတ်လပ် တာလျိုင်
ဗော်ပုတြချင်မန် မိင်ပွဲရင်ဝကောံ ချင်မတ်မလိုထု၊ ပွဲသက္ကရာဇ်

၁၃၂၃-သွင်၊ ဂိတုမင်္ဂလာ (၁၉၆၂၊ မတ်-၂) ၏ ဒင်ပွာန်နေဝေန်
တံ သိထောံအင်္ဂိ အလိုအသီ အခေန်န-ရ၊ ပေင်မည်လိုလို ဗွဲမဂ္ဂိုင်
ဒးကြိုင်လစ် ပွဲခရိုင်သိုစာတ် ချင်မတ်မလိုထု နဲဆာန်မည်လေဝ်
ပါအာကိုရ။

ဒးခင်ခုတ် စိုတ် (၅-၁၀) သွင် ခြရောင်၊ (၁၉၆၃ - ၁၃၂၅-
သွင်၊ ဒးခင်ရပ်ထု၊ ၁၉၇၃-၁၃၃၅-သွင်) ပူးတိတ်ရ၊ ကောန်က
လောန် သွက်ဂကုမ္ပဏီ တုပ်သွတ်ကိုမ္ပိတ်မံင်ပခဲါပါင်ကု၊ ပခဲါလကိုတ်
ယက္ခ ကိုရောင်၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ဗွဲကြ နဲဆာန်မည် ပူးတိတ်နုသိုစာတ်
စိုတ်ခါတ်ဟွဲခွဲထီထု ကောန်အာကလောန်ပရောင်ချင်ကွာန်၊ ပရောင်
ဂကု စိုတ်ဝွဲအခေါင်ရောင်။

ပြိသစ္စ အဲသဲနဲတုသို

ညးစါ နှိပွင်ပံင်ကုင်ညးညွံ သွင်မလံကိုရ၊ ဆဝဲ၏် ကာလ
နဲဆာန်မည် လုပ်နွံ ပွဲသိုစာတ်ဂ် သတ္တညးတေံ အာသွထောံဣသိ
ဓမ္မာံ ပွဲကျန်ကံဖိတ် ဝိုင်ချင်သခို သွေံတီကေတ်ရ၊ ဟွံကလေင်ရိုင်
ပွင်ဇကုမ္ပဲလှေံ၊ ဟွံထွေးမက် သွာန်ပရိုင်မ္ပဲလှေံ၊ ဖြဟာန်လေဝ် ဗျတ်၊
မေတ္တာလေဝ် က်အာ ပွဲတုသိုဇကုထု ကာလ နဲဆာန်မည် ကလေင်
တိတ်ကုင် နုသိုစာတ်လေဝ် ဟွံခင်မက်ကို တုသိုဇကု စိုက်ညးတေံ
ဒးသီဇာတ် ပွဲချင်လွိုင်ဝွဲရောင်။

ဟိုတ်ဂ်ရ ဆာန်ညးညွံ စိုက် (ဇုတ်ကွက်ကံ) ဟွံဆေင်၊ တွေင်
ဥာမာ ညံင်ရံ (ကပုပု၊ ကအဲအဲ၊ ကအဲအဲ သွါအမြဲပသဟွံတုပ်)
ထု “ပြိသစ္စအဲသဲနဲတုသို” မွဲသွေးရောင်။

နဲဆာန်မည် သီဇာတ်မဲ့ဘဝ

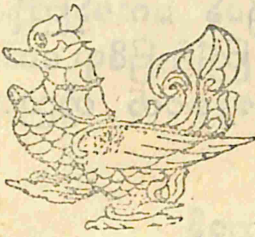
ကိုင်ညိုင် ပရောင်ချင်ကွာန် နဲဆာန်မည်၏် နှိညးဟွံမ္ပဲကိုသို
ဋ္ဌာန်ထု လဆောင် လုပ်ဇုန်ပွဲသိုကောန်ကိုန် ညးကွာန်ကံင်ကျော်ရ၊
ဇုန်ပွဲချင်လွိုင်ဂိုင်၊ ညးလွီဗျာင် ဝိဝတ်ခိတ်၏် နှိညးရဲညး ပွဲဇောံ

မို့လို့ “နဲဒဲဒိုယ်ထောန်” ရဲကွာန်ဝါဒေတ် ထွံ့ခိုင်းရ၊ ပဲကလ
အာယုတ်ဇော် ယဲဗယု ထွံ့ဒဲဒိုယ်ထောန်ရဲရ်ရ။

နဲဒဲဒိုယ်ထောန် ဝီဝတ်ဗွဇျင် ခုင်ဆိုင် နဲဒဲဒိုယ်ထောန်မည်ၜ် သွ
လင်စူးမအံက်ဇကုထဲ ဒိုက်ပင်ကို တာဆိုက်ဝိုတ် ကွဲကွဲရောင်၊
ဆဝးၜ် နဲဒဲဒိုယ်ထောန် အာကျင်လေဝ်ဟံ့မာန် ဝစာန်ဝီလေဝ် ဟံ့ဗူး
မွဲတြဲထောံစးဝစးမုက်ကို ဝကုမည် ဗော်သွးမည် ဝဲစွတ်ရောဝီ။

ဟိုတ်ၜ်ရ ပဲသတ္တရာဇၜ် ၁၃၅၅-သွံ၊ ဝိတုၜ် ၅ပိ (၁၃)
စိက်၊ (၂၀-၁၀-၉၃) ဝဲအာယုတ် ဒွံဒဲဒိုယ်ထောန်(၈၅)သွံၜ် သီဇာတ်
မွဲဘဝ မွဲသိုနဲဒဲဒိုယ်ထောန် စံင်ဇုဂ်ဇုတ် ပဲဒဲဒိုယ်ထောန်တြဲ ဒဲဒဲဒိုယ်ထောန်
ဇုကရာဇ်မည် သွံင်ဥက္ကလာပ ဒွံဒဲဒိုယ်ထောန်လွိုင်ရောင်။ ■

စျှပ်ချွပ်မည် နဲဖဝ်စင်

ပဲသက္ကရာဇ်၁၂၆၀-သွံ၊
ဂိတုခွဲသီ (၁၁) စွက် တဲအငှာ ဌိမ္မိတ်။

● ကျိပ်ကျိပ်မည် အွာဘာ နဲဖဝ်စင် (ခ) နဲမ္မိက်ရတ်။ ။ပဲသက္ကရာဇ် ၁၂၆၀-သွံ၊ ဂိတုခွဲသီ ဖွဲစွက် တဲအငှာ ဌိမ္မိတ်။ ယုမိ-မိဗုဒ္ဓေ၊ ယုမ- နဲဖို၊ ကောန်တတ်ညးတံ နွံမံင်ဒွိတ်၊ ကြဲကြဲ+ မြိ၊ ပွေဘဲကိုကောဒေဝမ္မိင်တံ၌ နဲမ္မိက်ရတ် ဌိကောန်ကြဲ၊ ဗရ နက်ကိုကြဲ သွေတီကောတ်ထဲ၊ လှယ်ပွဲ သျှမံင်ညးပွဲ၊ ခေံညး ညောတ်အိုတ် မ္မိတ်ညါ နဲဖဝ်စင်လောန်မ္မိ နွံပဲကွာန် ဖအံက် ရ။

အခိင်ကတ်ပညာ ကိုသွထပိုဒ်

နူဘဝကောန်ငှာတေံ၌ စိုပ်အခိင်မံင်သာ မံင်ဘာမည်ဘာပွာ ထဲ လေဝ်လိက်သိုဓါဂကုရ၊ စိုပ်အခိင် သွထပိုဒ်၌ သွပဲဘာတံင်ပရင် ဝံမ္မဲ၌ထဲ၊ ကာလ သွဒ္ဓိ သွပဲဘာတိုက်တို့ ကျန်စွာ စန္ဒောဘာသ ဌိအွာဥပဇ္ဈာယ် ဝံဒ္ဓိဓါဂိတု ရံအာရ။

ပွဲကြဲ တိုန်ဘာတန်အွာဘာထဲ၊ ဟိုထံနူနွံပိုက်ကိုပညာလော ကီ ဂဏာဝ်ခေတ်၌ရ အိမ်အာဗ်စာန် ဝံဒ္ဓိအွာဘာတန်ခေံင် ပွဲဘာ အလိုအသီ ကွာန်ကွာဝက်ရ၊ သွအွာဘာ ဝိုက်ကိုသွံ ပယံမလံ နက်ဘဝပုဲးစွာထဲ ပွဲကြဲ စိုပ်အခိင် ခေဝဲပွံင် ခေမံင်တို သိုဌာန် ရောင်။

သွက်ဝံစွဲဒဲ ဖဏ်ဝဲပွံင်ဇကု

အွာဘာ နဲမ္မိက်ရတ်၌ ပကတ်ဗြောန်ကိုပညာ ကွးဘာဝမ္မိင် ပွဲမလံထဲ ပွဲကြဲကံ စွဲဒဲကို (သီလ)ရံမ္မိ ပွဲယု (မိဋ္ဌေယျန်) ရ။

ဒိုင်အာမ္မတ္တံတု ဝံကောန်ဇာတ်ဒွံ၊ ဩပန်+မြပန် ကောန်ဩ ကို
ကောန်မြ လောန်စ'အာဇာတိ၊ လွဟ သျှံမံ ဩဝိ-မြိရ၊ ကောန်
ဇာတ်တံဂ် ဖြဲဒွဲဒဲါအိုတ်တု လျိုင်ဒေးဗ္ဗကောန်ဇာတ် ဟံညာတ်
သက်သက်ရောင်။

ဝတားကျိဝ် လစာပရေင်ဥင်ကွာန်

ပဲ့အဒိင် ပံက်လဝ်ဂကောံပေင်မည် ကောန်ဥင်အရင် အလုံ
တို့ရးဥင်မည်မဲ့ဂ် ပဲ့ကွာန်ကွာခက် လေင် နဲဒဲမိုက်ရတ် နှိတ် ပံက်
လဝ်ဂကောံရ၊ နဲတိုစိုတ်ဇာတ် ဆာန်ဂကူဂ် ယိုက်စှေင်ကေတ်ဂလေင်
လပာ်ပရေင်ပညာဂ် မွဲသွက်၊ ပရေင်ဥင်ကွာန် ပရေင်ဆာန်ဂကူဂ်
မွဲသွက်၊ ဟံပက်ကိုဂ်ဟံလိင်ခွာင်တု သွက်သွက်ဩ၊ သွတ်မြမည်တံ
ဝံလုပ် ကောန်ကလောန် ပရေင်ဥင်ကွာန်မာန်ဂ် ဟိုတံ ဗတိုက်
ပအာင်ကိုရ၊ အလိုဇကုလေင် ကောန်ဂံင်ဂံင် ပဲ့သွေင်ကွာရး

ကွာဟံတံတ်ဂြိုဝ် အာခက်မိတ် ပဲ့ဥင်သေံ

သွက်ဝံဝံမြဟတ် အရိအပင်ဩန်, အရိအပင်မှာဇန်မိုက်ဂမိုက်
တု၊ ပဲ့သက္ကရာဇ် ၁၃၁၀-သွာံ၊ ဂိတုပဋ္ဌဒွိုင် ဇာတ်ဂ် န ဂကောံ
မည် ကောန်ဥင်အရင် အွာပင်ချိုင်, နဲဒဲအံင်ထောန်,
အွာပင်စိင် ညးပန်တုဝံ၊ နဲကိုဩကွင်ကျာဂ် အာဥင်သေံ အာခက်
မိတ်ကိုဂကုမည် ဥင်ဗွံဏ်တေံရ။

ကျိဝ်ညိုဝ်မည် ဂမိုက် ဝံဆိုဝံညာတ် ကလောမည် ဥင်သေံ
ကောံရေင်ညို တု ဟိုဝးဟိုန်ထွေးသောင်ကလေးချပ်ဝန်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်
ပြးဆဲသဲဒဲါညးညို ဗွဲမလံလ ဘဝမဒေးခ'လဝ် ပွာနဲဗွာဂ် သွာံ
တီကေတ်တု (မိင်စိုတ်ဂ် မွဲစို, စိုတ်လိုဂ် မွဲဆာံ, ဥင်ရမတ် ဒတုဒ်
ဟံတီ, အိအိဂြိုင်ဂြိုင် ထက်ဝိုင် ဖျေံစိုပြင်ရ။)

ဟိုဝး ချပ်ဝန် ဗ္ဗဖျိုင် ခုင်ကွဲ မိင်မိင်ဗြိုင်ဗြိုင်ထု ခြာဟံလံ
ကလေင်စ'ဥင်မိတ်ဗဇကုအိုတ်ရ၊ ဝံအရိအပင်သာလို့, ဝံစို အတိုင်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
သဘင်မော်မွဲစွေက်
နဲပင်စိင်(ခ)နဲမိုက်ရတ်

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or a name, located below the textured area. The text is faint and difficult to read due to the image quality and fading. It appears to be written in a single line or two closely spaced lines.

ပွဲကိန္နိ၊ ဟုံမွဲၣ် နွဲကလောန် ဒးကောန်သိုသတိထဲ ဓမံက်ရင်ရဲ ဟုံ
မာန်ရောဗ၊ ဟိုတ်ၣ်ရဲ ပဲ့အခိင် ပရေင်ၣ်ၣ်ကွာန် ချီဂရေင်ၣ်ၣ် ကျိင်
သွိုင်မည်ဝဲၣ် ခုင်ဒဲခိုက်သွတ်ဂကူဇကုထဲ သူးလမျီဝ် ဝံင်ဝံင် ထုင်
ညိုင်တြိ အဇာနဲတံးရောဗ။

ဥာဥာတေၣ်ၣ်- စိုပ်အာကလောမည်ၣ်ၣ်ပွဲကိန္နိတေၣ်ထဲ၊ ကေတ်
စကသပ် ချပ်စုနဲ သွက်ဝံဝံၣ်ၣ်မည် ပဲ့မသူးပွးရ၊ ဂလိုင်လို ဝံအရီ
အပင်ရော? ဤ သွာနဲရံင်ညးတံထဲ (ဟုံလောဘဲသွာအေဟ်ရ) ကိုသွတ်
စိုတ်လိုလို ဟုံဒးဗိုဗွဲသပ်ရ၊ မည်ၣ်ၣ်ပလိုတ် ပတေၣ်မည် ချင်ပွဲကိ
(မည်ဒဲပွာန်ပွဲ) နူလကထကံၣ်ၣ်ပဂေါလိုတေၣ်ထဲ နွဲအာကလောန်
ဝင်အတိက် ဟုံမိက်တီဒဲခိုက်ဒဲပွာန် ဒဲခိုက်ဒးဒုင်ဂစိုတ်တံၣ်ရ၊ (ကွဲ
နဲၣ်ပလိုတ်တံၣ်ၣ် ဣဒိုပဲ့ၣ်ၣ်ပွဲကိန္နိ ပွတ်ဓါသတ္တဟ ဝးရ၊)

အတိုင်ကသပ်ချပ်လပ် ဟုံဒိုက်ပင်အေဟ်ထဲ ကာလစိုပ်ၣ်ၣ်
ဇကုၣ် ကလေင်ဗေံတင်သွတ်သွာတ် (မည်ကောန်မည်ဝံ) ဒေံဇူ
ဟုံမွဲရ၊ ကာလၣ် ကလေင်ရပ်ကလောန် ပရေင်ၣ်ၣ်ကွာန် ကြိုင်ကြိုင်
မှိုဟ်မှိုဟ် ချီဂရေင်ပဲ့သွေၣ်ၣ်ၣ်တိုန်ထဲ မွဲလပါတေံ ကိုနဲင်ကံလွတ်
ပဒဲနဲင်ကြာန်ကြာန်ရောဗ၊ (ဣဝံ နွဲဟိုတ် ဒးဒဲတိတ်ဂြိုင်)ထဲ ထေံဘဲၣ်
ထေံဘဲကွာန် ထေံဘဲသိုဗွာန်ပုန် ကောန်ဆာန်ဟုံဂိုဟ် သတ္တဟုံဂိုဟ်စ
ရောဗ။

ဟိုတ်နဲဆာန်ဂကူ ဒးဒဲတိတ်ဂြိုင်

ကျိင်သွိုင်မည်နဲမိုက်ရတ်ၣ် ပဲ့အခိင် ဖြဟတ်ပရေင်ၣ်ၣ်ကွာန်
ဇော်မောင် တတက်တိုန်ကွဲၣ် ဃောဒုင်မံင်ဒဲခိုက် သွက် ဂကူမည်
ဃောကောန် ဂါဗိတိုန်ဂတဒေံ ဂစာန်လီမံင် သိုခိုတ် သိုစရိုတ်ထဲ
အလိုအသီဗွာတ် ပက်ကွာတ်လနီစိုဒုါပလိုပလပ်ထေံဘဲဂကောံပရေင်
ၣ်ကွာန်မည်ထံရ။

ဖေက်ဘယ် နာနာသပ်ထဲ၊ သွက်ဝံပွးဂစိုတ်ၣ်ၣ် ပက်ဝုဲဝုဲင်
ရံဗ်ပခိုင်ခိုတ်ပွဲကိန္နိတေၣ်ရ၊ ခြာဟုံလံ ကပ်ဝံဝံစိုက် ပြိုက်ကွဲအပေါတ်

စိုတ်တိုက်တဲ့ ဒ်တိတ်ပြိုင်ရ၊ နူဘဝအာဘာ ဘဝရေရင် ချင်ကွာန်
နူဘဝ၌ ဒ်အာဘဝ ဓးရပ်လွတ် သွက်ပွဲမင်မဲ့လေမျီုဇကုရ၊ လုင်အာ
ဒပ်ပွာန်မည် (ဗော်ပုတြ်ချင်မန်) ကောန်ဒိုင် ဝဲဝါ ဗတိုက် ကို သွ
ပိုင်၌သွာ်ရောဇ်။

ထေကိုကို ကျင်စံင်သို

ပွဲအခိုင်ချင်ကွာန် နရုနစင် လိုလင်ဒိုင်၌ နူဒပ်ပွာန်ဗွာတ် ဗက်
ပွဲချင်ကွာန်သိုဋ္ဌာန်သွတ်, ဗော်မည် ဒ်တိတ်ပြိုင်, ဟုံဗ်ပြိုင် ကျင်
စိုပ်ကွာန်မည်ထို၊ ပွဲသက္ကရာဇ် ၁၃၁၀-သွာ်၊ ဂိတုပင်ရဂိုန် ပိမက်၌
ဗွာတ် ကျင်စံင်ထော် ကွာန်ကွာဝက် သိုသွတ်, သိုနဲဒိုင်ရတ် တူ
အိုတ်ရ၊ သိုသွတ် ဟုံသေင်လေဝ် အ၊ သိုနဲထေဝ်အးလေဝ် ဒ်အာ
ပစောမ်ဆးအိုတ်ရောဇ်၊ ဟိုတ်၌ရ တုတ်တည်ရ ထေကိုကိုထို ကျင်
စံင်သို စံင်ကွာန်သွတ်တံရောဇ်။

စိုပ်အခိုင်ဟုံဝဲ၊ ရဲမဲအမာတ် စွးဂကုမည်

လုင်မင်ဝဲဝါဗတိုက် ရပ်လွတ် ပိုင်၌သွာ် ဖြဲထို၊ ဗွဲကြ လုင်
ကျင်ဖျေလွတ်အိုတ်ရ။ (တုတ်ကို နဲအာန်မည်)

ဗောကေတ်လတ်တာလျိုင် ပရေရင်ချင်ကွာန် နကိုယျ၊ (ဗော်
ပုတြ်ချင်မန်)၌ ပွဲသက္ကရာဇ် ၁၃၂၁-သွာ်၊ သွတ်နူ ဂိတုမင်၌မက်တု
အလိုအသီ သခေန်န ထံ ကောန်ဗဒ်ကို ဝဲဝါရဲမဲ အလုံတို့ရးချင်
မဲ့ရ၊ နဲဒိုင်ရတ်၌ ပွဲမဲအမာတ်မည် ပိုင်ချင်မုတ်ချင် ညွတ်
သျှင်ကျာ စူးအာ ပိုတ်ပိုတ်ထို စုံစူး (ကွတ်ထပ်) အမာတ်မည်
မဲ့တုရ။ (နဲဒိုင်ရတ် ကာလတိုန် အတင်သီကိုသိုကွတ် ပွဲလျင်၌
နကို ကယျိုင်မည် ဗိုက်ပံင်စီမိုင်, လထက် ပလော်တဲမိုင် သိုဟ်
ပါရ၊ ဗိုက်ဖေင်ကိုပ်, လေဝ်အင်ထပ် ဟုံမဲ့၊ ခေတ်မည် ဗိုက်ပံင်စီမိုင်
နွဲမဲ့ခေတ်ထို မင်မဲ့ယန်သွာင်ဂကု ညးသွးရောဇ်။)

ခပ်ပွာန်ဗွာ သိထေဝံအဂိုအလိုအသိ ဆခေန်နဲ

နဲဒဲမိုက်ရတ် အမာထံမည် ဝံအာယုက်မဲ ဓါသွာံ ချောတ်
ချောတ်ထဲ၊ ဗွဲသက္ကရာဇ် ၁၃၂၃-သွာံ၊ ဝိတုမင် နှ်စွေက် (၁၉၆၂၊
မာတ်-၂) ဝှ် နူဗိုလ်ပွာန် နေဝေန်တံ သိထေဝံအဂိုအာဏာဝန်စွေက်
ပေင်အလိုအသိဗွာ ဖြေအိုတ်ရ၊ ခပ်ပွာန် အုပ်ဗုပ်လပ် ချင်ပိုထဲ ပလို
ထေဝံ ဝကောံမချေင်ချင်ကွာန်အိုတ်ရ။

အကတဲအရာ အ္ဗာပဝ်စိင် (ခ) နဲဒဲမိုက်ရတ်

စိုန်ရ ဒးဖြေအာနူဒှ် အမာတ်မည်ကိုလေဝ် ပချေင် ထိတ်ပတ်
ကို ပချေင်သာသနာဝှ် ဗွတ်လ္လိဝရာမာန် ဝစာန်မင်ကွေံကွေံရ၊ စိုပ်
အခိင် ကောံချေီ မွဲမွဲဒွဲ ယပ်ရ ဘိတ်ကျင်မွဲး ရန်ကို ပချေင်ဝကူထဲ
အာကိုကသပ်လ္လိန်ရ၊ ဟံအာဝှ် အောန်ကွေံကွေံရ၊ အဂိုဟ်တဲသိ
မင်မွဲသီဝှ်လ္လိန် ကျင်ဒှ်ဂိုင်ကောတ် ပဲ့ဗချေင် ညးချူလိတ်ဝံဇောင်၊
လှုဟ်ဝံ ရံင်ကိုအာယုက်အဝယ် စိုပ်အာကွေံကောတ်တဲ (ခပ်ဇရာ)
လုပ်စိုပ်ကျင်ရ။

အာယုက်ညးလေဝ် ပေင်အာဒ္ဓိတ်ဖြေ (၉၀) သွာံရ၊ ပွေဝ်
ကိုကိုဝှ်ညိုဝှ် ကွေံကောန်ဗဒှ်လပ် သဘင်မင်မွဲစွေက် ပဲ့ကွေံကောန်ဝါချောတ်
ထဝှ်တှ် (သျှ်ညးမွဲစပ်) တဲ “ဝင်ညိုဝှ် ညိုဝှ်မည်” ဝံ၊ ထေက်ကို
တို့ရးချင်မည် ဟံကရောင်။ (● တိကွေံကောန်ဝါချောတ်ဝှ် နှ်ထိ အံင်ဇူး
မွဲဝကူကို)

* ညးချူဝင်လှုဟ်ဝံ.... ဝံဆို, ဝံညာတ်, ဝံကွေံကောန်လပ်
လလောန် ကရောံကိုဝှ်ညိုဝှ် ထဝှ်တှ် (လှိုလှို) မွဲစွဲထဲ၊
ပရူပရာ ညးတံ ဝံဂိုင်သန္တိလပ် ကိးရာင်၊ ဟိုတ်ဝှ်ရ
ကိုဝှ်ညိုဝှ် နဲဒဲမိုက်ရတ်ဝှ် နှ်ညး ခုင်လပ်ခိုက် သွတ်
ဝကူမည် ချိုတ်ချိုတ်ဂျိန်ဂျိန် ဝှ်ကိုထွာံတဲ (လုပ်ဝင်
မွဲဒွဲ) ပါထေဝံဟံအပ် ဟံဂဝ် မွဲ သွးရောင်။ ■

ကျိုပ်ဆွိပ်မည်အ္ဗာဖမ်ချိုပ်

[ဗက်ဂွဲ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အ္ဗာဖမ်ချိုပ် ဟံ့ဝံ့ထု၊ ကျိုပ်ဆွိပ်မည်
ကျောန် ဗဒ္ဒလင် သဘင် မာ်မွဲစွေက်ဂ် မ္ဗးခွန် စွဲလဝ်ရောင်။]

- လွယ် ဝင်ညး ဗက်ဂွဲဂိုက် ဟံ့ဝံ့ထု၊ ဩဗျးမွဲ ယင်ရ
ဂိုက်ဂွဲ ဝံ့မွဲ စာင်ဂုဏ် ပွဲမလောန်ရအ်။

ဗစိုပ်/-

ဇရေင် ကျော်ဇော်အ္ဗာ ပါလိတ

ဌာန- သာတိုက်တံ့ (ကွန်ကွာဝက်) ညိ။

- ဝလောန်ဗကန်။

ပွဲ အရာရဲမဲ အမတ် စူးဝကုမည်ဂ် တုင်ကို
အမတ်မည် နဲဒဲမွဲဇရတ် ကိုရ၊ ပွဲဇိုင်ချင်ရေပ်
ဆွတ်သွပ်ကျာ စူးအာမဲ ပိုတ်ပိုတ်တု ဝံ့စူး
(ကွတ်ထပ်) အမတ်မည် မွဲတုရောင်။

ဝကောံမည် ကောန်ချင်ဝံ့ဗိုင် ကလေင်စံ
အာစိုပ် ချင်လွိုင် တေံထု၊ ပွဲသတ္တရာဇ် ၁၃၀၉-
သွာံ ဂ်ပုန် (ဝိတုဟံ့တီ) ကလေင် ကောံခရီ
ပွဲဗြိုင် ချင်မတ်မလို၊ သျင်ကျာ - ကျော်လွိုင်
မွဲဝါပုန်ရ၊ ပါနဲ ကျိုပ်ဆွိပ် ပွဲ အလန် ပထမ
တေံထု၊ ကျိုပ်ဆွိပ်မည်နဲလှပိုင် လေပ် ပါကိုရ၊
အတိုင် ဖျေလင် တင်သွတ်သွတ် ပွဲကွာန်
ဝါဒေတ် တေံဂ် ဂြိုန်ထွး တုင်ပိုတ်ထု၊ ခုင်ထဲ
တဲဝကုမည် မာ်မွဲစွေက် ညိညိသာသာ အိုတ်
ရောင်....။

ဒုင် က တိ ပါင်

● “ဝင်္ဂိယျိဝ်္ဂိယျိမည် ကျောန်ပန်လင်သဘင်မင်မွဲစွက်” ဝံ
ဝံဒ်ထီက်ဇောတ်မွဲၜ် ဒွဲဇကု ဟံကူးစိုတ် ဗက်ဂွဲသွာန် ကေတ်အရီ
အပင်တဲ နှိအာလိက်ကိုရ၊ ဒိုက်ပေင် ကွဲကွဲၜ် ပိုက်စွက်တ် ဝဲမ
လောန်ရ။

ယင်ရ ချူဝဲတြးမွဲ နှိအာလိက် ကွဲစွက်မွဲရ၊ (စိုတ်ဥိုင်
ဒးရးတန်) ချူဇန်လင်ထဲ ဗစိုတ်ထဲဂကုမည်တံ ပဲသဘင်ရတ်ထင်
တဲဂကုမည်ပေင် (၅၀-သွာံ-ဝါ) ဝံရောင်၊ ဟိုတ်ၜ်ရ ဝလောန် ဆက်
စင်ကို ဗရုခဲၜ် ကိုဝ်္ဂိယျိမည် ထၜ်တုဲ၊ ယင်ရ ဆောတ်ယောင်အာ
မွဲ- တန်တံ ပဲညး မချူပကောံ ဝိုက်ဂွဲစွဲယောင်ၜ် (ဒုင်ကတိပါင်)
ဝံစံင်ရောင်။

ယံညး မဆာန်ဂကုမည် ဇေတ်ဇေတ် ဆာန်ကေတ် အဲတုဲ
ဥိုင်မိတ်မဇကုဂမ္တိုင် “သတ်ရတ် မပ္ပံထင်တြန်တံၜ် နှိအစောံသတ္တိ
ဇေံကတိုဗန် လဟိုင်ကိုစိုတ်ပို, ကိုစိုတ်ပို မြဟ်မြိမှောစ် အိုစိုတ်
လျိုန်ကာလရောင်”။

တုတ်ထံညိုင်ရသၜ်ၜ်ကို ကလောန်ကေင်ကာ လပါဆာသနာ
နှိ, လပါပရေင်ဥိုင်ကွာန်နှိ ဝိုကျောန် ကတိုဗန် မြဟ်မြိ မိပ်စိုတ်
မိပ်လဟိုင် ဝဲမလောန်စိ (ရတ်) ညးကေတ်ခရ၊ ကာလပေင်ကုၜ်
(၂၅)သွာံ-ဝါၜ် သဘင်ရတ်ထင်၊ ပေင်ကုၜ် (၇၅-သွာံ-ဝါ)ၜ် သဘင်
ရတ်စိုတ် ပေင်ကုၜ်ကံသွာံၜ် သဘင်ခေင် ကံသွာံ ညးကျောန်ကုၜ်
သွာံသွာံရောင်။

ဟိုတ်ၜ်ရ ပဲ သက္ကရာဇ် ၁၃၅၀-သွာံ ဝိတုမော် မွဲစွက်ဝံ၊
ကျောန်ပန်ကုၜ် တဲဂကုမည် ပေင် (၅၀-သွာံ-ဝါ) ထဲ “သဘင်
ရတ်ထင်” ဟေင် ဒးပစုတ်သန္တိ ဝဲတေင်ရောင်။

ညးမချူပကောံ-
ဘဒ္ဒန္တ ပါလိတ

